SÜLEYMÂN BİN TARHÂN

Hadîs âlimlerinden. Tabiînden olup, künyesi Ebû Mu'temir, lakabı; el-Hâfız, el-İmâm, Şeyhülislâmdır. El-Kaysî, et-Teymî'dir. 143 (m. 760) senesinde vefât etmiştir. Enes bin Mâlik'den, Ebû Osman el-Hindî'den ve diğer ba'zı zâtlardan hadîs-i şerîf işitip, rivâyet etmiştir. Kendisinden ise Şu'be bin Haccâc, Süfyân bin Uyeyne, Süfyân-ı Sevrî, İbn-i Mübârek, Yezîd bin Hârûn ve çok sayıda âlim hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Onun rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler Kütüb-i sitte denilen meşhûr altı hadîs kitabında yer almaktadır.

Şu'be bin Haccâc şöyle demiştir: "Süleymân et-Teymî'den daha sâdık birini görmedim. Resûlullahın (aleyhisselâm) bir hadîs-i şerîfini okurken yüzünün rengi değişirdi. Kırk sene bir gün oruç tutmuş bir gün yemiştir. Geceleri uyumaz yatsı namazının abdesti ile sabah namazı kılardı. Yüz civarında hadîs-i şerîf rivâyet etmiş olup, Basra'da ilmi ve ameli ile meşhûr bir âlimdir." Yahyâ Kettân, "O'nun gibi Allahü teâlâdan çok korkan birini daha görmedim." Bir başka zât da (Cerîr) "O devamlı sadaka verirdi. Eğer sadaka verecek bir şeyi olmazsa iki rek'at nafile namaz kılardı." demişlerdir.

Her secdede yetmiş defa tesbih okurdu. Hammâd bin Seleme "Biz Süleymân et-Teymî'yi her an Allahü teâlâya itaat üzere görürdük, ma'siyeti asla hoş karşılamazdı" buyurmuştur.

Kendisini methederek senin bir benzerin bulunur mu? dediklerinde "Öyle söylemeyin: "Rabbim indinde karşıma ne çıkacak bilmiyorum" diyerek Zümer sûresi 47. âyet-i kerîmesinden "Artık zannetmedikleri bir azâb, Allah tarafından onlar için meydana çıkmıştır." meâlindeki kısmı okudu. Ebû Ali Basrî, Teymî'nin müezzininden naklen şöyle anlatmıştır:

"Süleymân et-Teymî yanımda yatsı namazını kıldı. Sonra Mülk sûresini okumaya başladı. "Nihâyet vakti gelip de o (va'd edilen) azâbı yakından gördüklerinde o kâfir olanların yüzleri kötüleşiverir..." meâlindeki âyet-i kerîmeye gelince bunu tekrar tekrar okudu. O kadar ki cemâat dağıldı bir ben kaldım. Bir müddet sonra ben de çıkıp gittim. Sabah ezanını okumaya geldiğimde aynı yerinde oturuyor ve aynı âyet-i kerîmeyi tekrar ederek okuyordu."

İbrâhîm bin Süleymân şöyle anlatmıştır:

"Süleymân et-Teymî ile bir adam arasında bir mes'eleden dolayı anlaşmazlık çıktı. Adam yanına yaklaşıp eliyle karnına dayandı, bunun üzerine adamın eli kurudu."

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba'zıları şunlardır:

"Sizin en hayırlınız Kur'ân-ı kerîmi öğrenen ve öğretenlerdir."

"Allahü teâlâ bu ümmeti ebediyen dalâlet üzerinde birleştirmez."

"Allahın inâyeti cemâattedir. Cemâate (topluluğa) uyunuz. Cemâatten ayrılan Cehenneme düşer."

Buyurdu ki:

"İyilik kalbde nûr, amelde kuvvettir. Kötülük kalbde zulmet, amelde zayıflıktır."

"Kul günah işleyince onun zilletine düşer."

¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾¾

1) Hilyet-ül-evliyâ cild-3, sh. 37

2) Tehzîb-üt-tehzîb cild-4, sh. 201

3) Tezkiret-ül-huffâz cild-1, sh. 140

4) Câmi'u kerâmet-il evliyâ cild-2, sh. 30

5) Tabakât-ül-kübrâ cild-1, sh. 37